



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 04.09.2026
Sayı : 1958

10/4519

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çiftçilerin artan üretim maliyetleri, borçluluk, düşük ürün fiyatları, yetersiz destekler ve gelir kayıpları nedeniyle tarım arazilerini ve bağlarını satmak zorunda kalmasının nedenlerinin araştırılması ve tarım topraklarının korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 01 EYLÜL 2026

Dr. Müzeyyen ŞEVKİN
CHP Adana Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye'de tarım arazilerinin üretim dışına çıkması ve çiftçinin toprağından uzaklaşması giderek büyüyen bir sorun haline gelmiştir.

Çiftçi bir yandan mazot, gübre, ilaç, tohum, elektrik, sulama ve işçilik maliyetleriyle mücadele ederken diğer yandan ürününü maliyetinin üzerinde bir fiyata satabileceğinin güvencesini bulamamaktadır. Üretimden elde edilen gelirin maliyetleri karşılamadığı dönemlerde çiftçi borçlanmakta, borçlarını ödeyemediğinde ise sahip olduğu tarım arazisini satmak zorunda kalabilmektedir.

Tarım arazisinin el değiştirmesi yalnızca bireysel bir mülkiyet değişikliği değildir. Üretim alanlarının azalması, ülkenin gıda güvenliğini, kırsal nüfusun devamlılığını ve gelecekteki tarımsal üretim kapasitesini doğrudan etkilemektedir.

Özellikle verimli Çukurova topraklarında tarım arazilerinin üretimden kopması, tarımsal üretim kapasitesinin zayıflaması açısından ayrıca değerlendirilmelidir.

Tarım topraklarının korunması yalnızca arazi satışlarının sınırlandırılmasıyla değil, çiftçinin üretimde kalmasını sağlayacak ekonomik koşulların oluşturulmasıyla mümkündür.

Bu nedenle çiftçinin neden üretimden uzaklaştığı, hangi bölgelerde tarım arazilerinin daha hızlı el değiştirdiği, üreticilerin borçluluk düzeyleri ve tarım arazilerinin hangi amaçlarla kullanıldığı bütüncül olarak araştırılmalıdır.

1. Son yıllarda tarım arazilerinin satış oranlarındaki değişimin,
2. Üretimden çıkan çiftçi ve işletme sayılarının,
3. Çiftçilerin kredi ve borçluluk durumunun,
4. Tarım arazilerinin satış nedenlerinin,
5. Satılan arazilerin üretimde kalıp kalmadığının,
6. Tarım arazilerinin tarım dışı kullanıma açılma süreçlerinin,
7. Özellikle verimli tarım ovalarında üretim alanlarının korunması için alınan önlemlerin,
8. Çiftçinin üretimde kalmasını sağlayacak destek ve finansman modellerinin,
9. Gençlerin tarımdan uzaklaşmasının nedenlerinin,
10. Tarımsal üretimin sürdürülebilirliği açısından yeni politika önerilerinin araştırılması gerekmektedir.

Çiftçinin toprağında kalmasını sağlamak, tarım arazilerinin korunması ve Türkiye'nin gelecekteki gıda güvenliğinin güvence altına alınması amacıyla tarım arazilerinin el değiştirmesine ve çiftçinin üretimden kopmasına yol açan ekonomik ve yapısal nedenlerin araştırılması için Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

..... Sayılı Meclis Araştırması Önergelerinin İmza Çizelgesi

[illegible]